

زخم بستر یا زخم فشاری چیست؟

زخم بستر یا زخم فشاری ضایعه ای است که در پوست و بافت های زیر پوستی ایجاد می شود. علت آن فشار ممتد و طولانی مدت بر پوست می باشد. زخم بستراغلب در نقاطی از بدن ایجاد می شود، که پوست بر روی یک برجستگی استخوانی قرار گرفته و در بین آن ها عضله ای وجود ندارد.

زخم بستر بیشتر در کسانی ایجاد می شوند که توانایی حرکت ندارند و مجبورند برای مدت طولانی در یک وضعیت ثابت قرار بگیرند

زخم بستر یا زخم فشاری به چه عللی ایجاد می شود؟

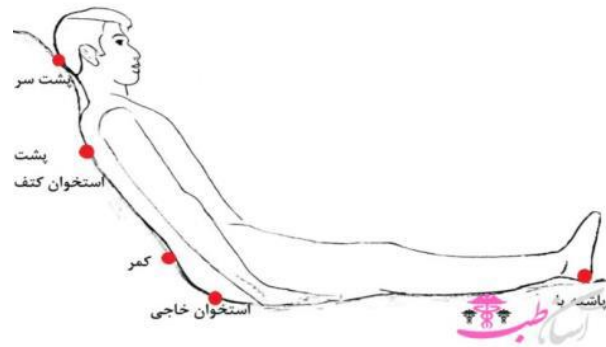
به علت فشرده شدن ممتد پوست بین برجستگی استخوانی از یک طرف و سطح بستر از طرف دیگر، مویرگ های تغذیه کننده پوست مسدود می شوند و تا وقتی که فشار بر طرف نشده این مویرگ ها بسته می مانند. بسته شدن مویرگها باعث می شود،

خونرسانی به پوست مختل گردد و به دنبال آن پوست سخت و شکننده می گردد و به مرور بافت پوست می میرد و زخم ایجاد می شود.

عامل دیگر اینست که در حین مراقبت از بیمار در بسیاری از اوقات، فرد مراقب، بیمار را روی بستر یا ملحفه میکشد و این کشیده شدن پوست بخصوص اگر کمی هم مرطوب باشد، موجب اصطکاک زیاد بین پوست و سطح زیرین شده و به پوست آسیب میزند.

گاهی هم بر اثر نیرو هایی که در دو جهت مختلف به پوست و استخوان وارد می شوند آسیب ایجاد می شود. بطور مثال

بیماری که در روی تخت خوابیده اگر زیر سر بیمار بالاتر باشد بیمار به پایین تخت سر می خورد. در این حال پوست زیر باسن به علت اصطکاک با ملحفه ثابت مانده، ولی استخوان دنبالچه به علت وزن بیمار به سمت پایین تخت حرکت می کند. این شرایط موجب کشیده شدن عروق زیر پوستی و آسیب به خونرسانی پوست می شود

مراحل ایجاد زخم بستر:

زخم بستر در طی ۲ مرحله ایجاد می شود. در مراحل اول شدت آن کم بوده و در مراحل بعدی شدت آن بیشتر می شود. این مراحل به ترتیب عبارت اند از

مرحله اول:

پوست سالم است کسانی که رنگ پوستشان روشن است پوست قرمز شده و وقتی با انگشت به آن فشار می آوریم سریع سفید نمی شود

پوست ممکن است دردناک، سفت، نرم تر از معمول، سرد تر یا گرم تر از معمول شود

مرحله دوم:

لایه رویی پوست (اپیدرم) از بین می رود یک زخم کمی فرورفته به رنگ صورتی یا قرمز در محل تشکیل می شود ممکن است در محل تاول تشکیل شود

مرحله سوم:

چربی زیر پوست نمایان می شود زخم گود می شود ته زخم بافت مرده زرد رنگ دیده می شود آسیب ممکن است به زیر پوست سالم هم انتشار یابد

مرحله چهارم:

عضله، تاندون یا استخوان نمایان می شود. کف زخم بافت مرده خشکیده است. آسیب وسعت یافته و به زیر پوست به ظاهر سالم هم گسترش یافته است.

زخم بستر در چه محل هایی بیشتر دیده می شود؟

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

بیمارستان شهید سید مصطفی خمینی طبس

زخم فشاری

گروه هدف : بیماران و مراجعین

تهیه کننده : فاطمه جعفری ثانی

سوپروایزر آموزش سلامت

اقدام توسط پزشک و پرستار در مراکز درمانی انجام می شود.

۵. تمیز کردن و پانسمان مرتب زخم بستر:

جهت راهنمایی انجام پانسمان بیمار خود با پزشک و پرستار مشورت نمایید، تا براساس نوع زخم بستر شیوه اصولی پانسمان را به شما آموزش دهند.

۶. استفاده از پانسمان ها و پدهای آماده مخصوص درمان زخم بستر: این پانسمان ها باید بر اساس دستورالعمل خاص خود که همراه بسته های آنها می باشد، استفاده گردند.

منبع:

مراقبت های ویژه در ICU

شماره بزرگنوی:	تاریخ بزرگنوی:
۱	۱۴۰۲/۰۲/۲۵

کلینیک آموزش سلامت بخش داخلی
یکشنبه ها ساعت ۱۰-۱۲
شماره تماس: ۰۵۶-۳۲۳۸۳۰۱۷

درمان:

۱. جابجایی مکرر:

بیمار باید هر دو ساعت یکبار در تخت تغییر وضعیت داده شود، به این شکل: دو ساعت به پشت

دو ساعت بعد به پهلو سمت راست

دو ساعت بعد به پهلو سمت چپ

سپس دو ساعت به پشت و تکرار حالت های قبل. این چرخه باید در طی ۲۴ ساعت شبانه روز و در تمام روزهای هفته مرتب تکرار گردد.

حین تغییر وضعیت باید سعی شود به پوست کشش و آسیبی وارد نشود.

۲. سطوح حمایت کننده:

استفاده از بالش یا بالشک ها برای کاهش فشار بر نواحی مستعد زخم

۳. استفاده از تشک های موج مناسب:

از تشک های موج با قطر و ارتفاع بالا استفاده نمایید تا اثرات کاهش فشار مناسب ایجاد کنند.

داشتن تشک موج، باعث نشود تغییر وضعیت بیمار انجام نشود.

۴. خارج کردن بافت آسیب دیده و مرده زخم بستر: این